

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.114.2023

IK: 808565

Warszawa, 02 marca 2023 r.

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie nr BPS/043-58-2083/23, złożone przez Pana Bogdana Borusewicza, Senatora RP, podczas 58. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 lutego 2023 r., w sprawie importu rosyjskiej ropy naftowej przez PKN ORLEN S.A.

Na wstępie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 7a ustawy o działach administracji rządowej działem energia, który obejmuje m.in. sprawy energii, w tym sprawy dotyczące polityki energetycznej państwa, bezpieczeństwa energetycznego kraju, rynków energii, surowców energetycznych i paliw kieruje Minister Klimatu i Środowiska. Zgodnie z przepisem art. 9b ustawy o działach administracji rządowej dział aktywa państwowe, którym kieruje Minister Aktywów Państwowych, obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony jego interesów – z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom. Minister Aktywów Państwowych reprezentuje Skarb Państwa w wyżej określonym zakresie.

Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa w spółce PKN ORLEN S.A. (dalej: PKN ORLEN, Spółka) realizuje uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w Kodeksie spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie Spółki. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji Zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza nie mogą wydawać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając jako akcjonariusz Skarbu Państwa nie ma uprawnień do ingerowania w prowadzenie spraw spółki, także w obszarze struktury dostaw surowców niezbędnych do produkcji paliw.

W odniesieniu do kwestii dostaw ropy z Rosji Spółka poinformowała, że Grupa ORLEN zrezygnowała z dostaw rosyjskiej ropy REBCO (Urals) oraz oleju napędowego drogą morską z początkiem wybuchu wojny w Ukrainie jako jedna z pierwszych firm w Europie.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Spółkę po napaści Rosji na Ukrainę w mocy pozostawały dwa kontrakty długoterminowe na dostawy ropy z Rosji wiążące PKN ORLEN. W styczniu 2023 r. wygasł kontrakt długoterminowy Orlenu z Rosneft na dostawy rosyjskiej ropy ropociągiem Przyjaźń (około 300 tys. ton miesięcznie), który nie został przedłużony. Jedyne obowiązujące po 1 lutego 2023 r. kontrakty na dostawy rosyjskiej ropy z Tatneft (około 200 tys. ton miesięcznie do końca 2024 r.) formalnie przestałyby być realizowane w momencie wprowadzenia sankcji unijnych na import ropy ropociągiem Przyjaźń, o które Polska zabiega na forum UE od wielu miesięcy. Gdyby Orlen zerwał umowę bez sankcji unijnych, to Spółka narażona byłaby na ogromne kary finansowe wynikające z bezpodstawnego rozwiązania kontraktu, które w konsekwencji i tak zasiliłyby budżet Rosji, z którego finansowana jest agresja przeciw Ukrainie.

Jak wynika z informacji przedstawionej przez PKN ORLEN w styczniu 2023 r. sprowadzono łącznie około 500 tys. ton rosyjskiej ropy REBCO na potrzeby rafinerii w Płocku oraz w Gdańsku, co stanowiło mniej niż 25% całkowitego, miesięcznego przerobu ropy naftowej w polskich rafineriach. W lutym br. udział ten spadł do zaledwie 10%.

Od 25 lutego 2023 r. PKN ORLEN w ogóle nie korzysta z rosyjskiej ropy z uwagi na wstrzymanie przez stronę rosyjską dostaw surowca do Polski ropociągami Przyjaźń.

Dzięki realizowanej konsekwentnie od 2015 r. polityce dywersyfikacji dostaw ropy naftowej udział rosyjskiej ropy REBCO systematycznie malał. W efekcie opisanych powyżej działań, od 25 lutego 2023 r., po raz pierwszy w historii, całość surowca przetwarzanego w polskich rafineriach Grupy ORLEN pochodzi z kierunków alternatywnych do rosyjskiego, podczas gdy w 2015 r. do polskich rafinerii Grupy ORLEN trafiało blisko 100% ropy z Rosji.

Spółka buduje swój portfel importowy w oparciu o dostawy ropy naftowej pochodzącej z Morza Północnego, Afryki Zachodniej, basenu Morza Śródziemnego, a także Zatoki Perskiej i Meksykańskiej. Dlatego w momencie rezygnacji z dostaw ze Wschodu PKN ORLEN utrzymał stabilne zaopatrzenie w ropę naftową do swoich rafinerii. W wyniku skutecznie prowadzonych działań dywersyfikacyjnych w 2022 r. do rafinerii Grupy ORLEN trafiło 19 gatunków rop z 13 krajów.

Jak informuje Spółka, zmiana struktury regionalnej importu ropy, skutkująca praktycznie wyeliminowaniem wpływu importu rosyjskiej ropy na polską gospodarkę, była możliwa m.in. dzięki utworzeniu koncernu multienergetycznego. Jednym z efektów połączenia PKN ORLEN z Grupą LOTOS S.A. są zawarte w jego ramach umowy dostawy ropy z Arabii Saudyjskiej, które będą stanowić fundament niezakłóconego działania instalacji rafineryjnych w całej Grupie ORLEN.

PKN ORLEN podkreśla, że współpraca z Saudi Aramco gwarantuje Polsce zwiększenie dostaw ropy z Zatoki Perskiej do 20 mln ton rocznie, co stanowi aż 45% łącznego zapotrzebowania Grupy ORLEN. Dla koncernu to pewne źródło stabilnej jakościowo ropy naftowej, a z punktu widzenia polskiej gospodarki dalsza dywersyfikacja kierunków dostaw.

Podsumowując należy podkreślić, że wypracowane przez PKN ORLEN stopniowe eliminowanie udziału rosyjskiej ropy w Polsce oraz umowa z Saudi Aramco to znaczące wzmocnienie niezależności i bezpieczeństwa energetycznego zarówno kraju, jaki i regionu Europy Środkowo-Wschodniej.

Warto także przypomnieć, że Polska była i jest jednym z głównych inicjatorów wprowadzania sankcji na import ropy i paliw z Rosji. Dzięki staraniom m.in. Polski, 5 grudnia 2022 r. zaczęło obowiązywać embargo na rosyjską ropę eksportowaną drogą morską oraz określenie jej maksymalnego pułapu cenowego na rynkach zachodnich (price cap). Jednocześnie Polska wynegocjowała mechanizm, który pozwoli co dwa miesiące dokonać rewizji ceny maksymalnej na rosyjską ropę i obniżyć ją o 5% względem ceny rynkowej. Najbliższa rewizja ceny rosyjskiej ropy będzie miała miejsce w marcu 2023 r. Ponadto na forum UE, Polska konsekwentnie i silnie zabiega o wprowadzenie sankcji na ropę dostarczaną północną nitką rurociągu Przyjaźń, w ramach unijnych sankcji wobec Rosji.

Poruszając głębiej kwestię uzależnienia Polski od importu ropy z Rosji, należy przypomnieć, że za rządów PO-PSL blisko 100% tego surowca pochodziło z Rosji. Dodatkowo rząd Pana Donalda Tuska w 2011 r. brał pod uwagę sprzedaż Rafinerii Gdańskiej spółkom rosyjskim. Pan Donald Tusk przymierzając się do prywatyzacji LOTOSU, przekonywał, że „nie ma żadnej ideologicznej przesłanki, by mówić kategorycznie "nie" inwestorom z jakiegokolwiek kraju, także z Rosji”. Zgodnie z upublicznonymi informacjami, na etapie prac ówczesnego Ministerstwa Skarbu Państwa nad tą prywatyzacją, wystosowane zostały zaproszenia do kilkunastu podmiotów, wśród których co najmniej pięć było powiązanych z Kremlem. Na ujawnionej liście znajdowały się m.in. Gazprom, Rosneft, Łukoil, TNK BP Holding i Surgutneftgaz. Wszystkie te firmy w latach 2010-2011, czyli w okresie intensywnych

prac nad prywatyzacją LOTOS, były powiązane z Kreml, a związki te były powszechnie znane. Jednocześnie zgodnie z odtajnioną notatką ówczesnego ministra skarbu Pana Aleksandra Grada, w 2011 r. rząd Platformy Obywatelskiej dopuścił rosyjskie firmy do prywatyzacji całego LOTOSU. Wśród trzech firm, które zostały dopuszczone do procesu sprzedaży gdańskiej rafinerii były: rosyjska spółka OJSC TNK-BP (kupiona później przez rosyjski Rosneft), węgierski MOL oraz holenderska Mercuria Energy, której akcjonariusze, jako J&S, przez wiele lat byli pośrednikami w zakupach rosyjskiej ropy. Gdyby taka prywatyzacja z rosyjskim podmiotami doszła do skutku, Rosjanom oddana zostałaby kontrola nad całą grupą kapitałową LOTOS, co w konsekwencji spowodowałoby uzależnienie naszego kraju od rosyjskiej ropy naftowej na długie lata, bez możliwości skutecznej dywersyfikacji.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Maciej Małecki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
808565.2763126.2203048

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów